

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce
Ročník 13 Číslo 4 September 2011

Postoj na kolenách

Počas odpustovej slávnosti si tradične pripomínáme obraz zo Zjavenia svätého Jána, a to v druhom čítaní, v ktorom je úryvok o boji Michala s drakom. Na začiatku tejto kapitoly je však žena odetá slnkom. Mária. Počas jedného mesiaca sa stretáme s narodením Panny Márie i s jej bolesťami. Víťazstvo Michala v boji so zlom je nepopierateľný fakt. Skutočnosťou zatlačanou medzi nepodstatné, až s výsmechom zľahčujúcou, je aktívna prítomnosť porazeného archanjelovho súpera.

Podobnú paralelu zobrazuje scéna z filmu Umučenie Krista. Zbičovaný Ježiš kráča s krížom v dave stredom ulice, na jednej strane kamera medzi ľuďmi zachytáva Ježišovu Matku Máriu a na druhej strane súčasne kráča ni-

kým nepovšimnutý diabol so spokojným úsmevom a s dieťaťom v náručí. Považujem za nevyhnutné uvedomiť si túto realitu a začať citlivo vnímať udalosti, ktoré nás obklopujú.

Tak ako sa rodičia snažia vychovávať svoje deti, ako Cirkev učí lásku, súčasne ovplyvňujú naše myslenie, pomaly, no veľmi účinne, deštruktívne názory, správy, pohľady, zákony. Momentálne sa v Európskom parlamente pripravuje na schválenie nový zákon o „genders“, teda o rodovej slobode, o rovnosti pohlaví, o antidiskriminácii na základe pohlavia.

Samozrejme, dôležitou klauzulou tohto zákona je otázka homosexuálov a ich postavenia v spoločnosti. Do toho spadajú otázky manželstva, adopcie detí, definícia rodiny, ale aj toho, ako

vyučovať na školách sexuálnu výchovu. V niektorých európskych krajinách, napríklad vo Švédsku, už dávno existujú zákony, ktoré liberalizujú homosexualitu. To znamená, že v škole sa deťom premietajú filmy, v ktorých je sexuálny styk homosexuálov prezentovaný ako jedna z legitímnych možností sexuálneho života.

Ako zaujať správny postoj k takýmto udalostiam? Veľmi oslovujúcim je pre mňa svedectvo veľkého človeka, s ktorým som mohol prežiť niekoľko chvíľ v dôvernom rozhovore. Rozprával o priamych útokoch diabla proti nemu a o jeho osobných bojoch na kolenách v hlbokéj modlitbe. Takže postoj na kolenách je pre nás správnym riešením.

Lazor Peter

Odpustová slávnosť

Ondrej Švančara
čítaj str. 3-4

Ružencové bratstvo ...

Bernadeta Maliňáková
čítaj str. 6-7

Svetové dni mládeže 2011

Michal Bušovský
čítaj str. 11-12

Milí čitatelia!

Predčasom uviedla jedna televízna stanica novú reláciu s názvom *Dobré správy*. Reklamná upútavka priam pozývala pozrieť si ich. Napodiv – viac ako tie dobré správy upúťali odpovede ľudí v ankete na ulici, ktorých sa pýtali, čo by uvítali v „dobrých správach“, prípadne, prečo si myslia, že takýto typ vysielania im chýba. Medzi mnohými odpoveďami respondentov sa zaskvela jednoduchá, ale trefná reakcia mladého dievčaťa, ktorá s úprimnosťou v očiach poznamenala: „Dobré správy potrebujeme, aby nám dávali nádej.“ Trafila do čierneho. *Bulvárne správy*, ktoré by sa žánrovo hodili skôr do kategórie „klebetáreň“ alebo „senzáciečtivosť“, oberajú človeka nielen o nádej, ale aj o pokoj.

Preto je v tejto súvislosti veľmi potešujúcou správou, že sa aj z našej farnosti a vôbec z celého Slovenska množstvo mladých ľudí stretlo na Svetových dňoch mládeže v Madride. Ten, kto mal možnosť sledovať priamy prenos zo stretnutia mladých so Svätým Otcom Benediktom XVI. a z adorácie pred vystavenou Eucharistiou, musel mať v tej chvíli ticha zimomriavky, aj keď sedel pred televíznou obrazovkou v pohodlí domova.

Ako opisuje Tomáš, jeden z účastníkov: „Práve v ten večer sa spustil na letisku nepríjemný dážď a rozfúkal sa silný vietor. Zdalo sa, že to bude náročná adorácia, lebo nepriazeň počasia akoby chcela odpútať pozornosť od toho najpodstatnejšieho. Avšak krátko po tom, ako Svätý Otec vyzval nás všetkých na silencio, dážď a vietor prestali, a tak tomu bolo počas celej adorácie. Po jej skončení sa opäť rozpršalo a rozfúkalo.“ Niekoľkominútová poklona tisícok mladých vyžarovala neskutočnú silu. Silu pokory, ktorá víťazí. V nemom úžase boli nielen priami účastníci, ale aj my – diváci pri televíznych obrazovkách.

Milí čitatelia, veľmi dôležité bolo stretnutie mladých a ich zážitok viery. Prajeme im, aby si to všetko priniesli nielen do svojich domovov, ale aby radostnú zvesť viery šírili rýchlejšie ako sa šíria účelovo a komerčne rozsievané zlé správy. Svet akútne potrebuje mladých, ktorí svoje svedomie formujú na dobrých základoch.

Jedna televízna stanica začala ponúkať vraj dobré správy. Avšak pre nás je tou najlepšou správou, že Boh nám pokoj a nádej neberie, ale dáva.

Je to veľkorysá ponuka, ktorú by sme nemali premárniť.

Monika Hodnická, šéfredaktorka

zdravotnícke okienko

Priedušková astma

Priedušková astma alebo tzv. astma bronchiálne patrí medzi novodobé civilizačné choroby. S pokrokom v medicíne sa vylepšila aj diagnostika a liečba tohto ochorenia. Jeho podstatou je zúženie malých priedušničiek, spôsobené zápalovým opuchom sliznice a krčom hladkej svaloviny stien. Niekedy je spojené aj s postihnutím väčších priedušiek a hrtanu. Vyvolávateľom tohto procesu sú najčastejšie inhalačné alergény (napr. peľ, prach, roztoče, plesne, rôzne chemické látky a pod.). Nezriedka je provokujúcim faktorom vírusová alebo bakteriálna infekcia, ktorá je tzv. spúšťačom prehnanej reakcie obranného systému organizmu.

Toto ochorenie postihuje deti od najútlejšieho veku až po dospelosť. V dojčenskom, batolívom či predškolskom období je spúšťačom zvyčajne infekčné ochorenie dýchacích ciest. V školskom veku a dospelosti už nadobúda charakteristický obraz prieduškového astmy. Podobne, ako je to s inými autoimunitnými ochoreniami, i toto ochorenie má stúpajúci trend výskytu. V minulosti bolo jedinou možnosťou liečby žilové podanie liekov s protizápalovým a priedušky rozširujúcim účinkom. Deti s ťažkou formou astmy takto zaplňali detské oddelenia, jednotky intenzívnej starostlivosti a stávali sa závislé od protizápalových liekov. Neraz sa na nich prejavili aj nežiaduce účinky týchto liečiv. Jednou z možností bola aj klimatická, inhalačná liečba či liečba podporujúca zlepšenie obranyschopnosti organizmu.

S pokrokom medicíny boli vyvinuté lieky s inhalačnou aplikáčnou cestou. U malých a nespolupracujúcich detí je aplikáčnou cestou tzv. vzduchový vak s maskou – aerochamber. Školáci už zvyčajne dokážu dobre spolupracovať, takže si aplikujú lieky cez náustok. Nežiaduce účinky tejto aplikáčnej formy sú minimálne a skôr miestneho charakteru – pálenie či zápaly v dutine ústnej. Dĺžka liečby je rôz-

na – niekoľko mesiacov a niekedy až niekoľko rokov. V súčasnosti sa vyrábajú liečivá usporiadané do tzv. diskov, v ktorých sú dávkané na každú aplikáciu a dobre kontrolovateľné. Nezriedka sa vyrábajú disky s kombináciami účinných látok.

Ďalšou z liečebných možností je tzv. hyposenzibilizácia. V prípade známeho provokujúceho alergénu sa aplikujú podprahové dávky alergénu, ktoré postupne navodzujú jeho toleranciu. Toleranciu je možné navodiť i niektorými liečivami v tabletovej či sirupovej forme.

Ako spoznáme astmatický záchvat? Chorý sa dusí v záchvatoch, zadýchava sa pri fyzickej záťaži, kašle, zaťahuje medzirebrové priestory, oblasť nad mečíkom či pod hrudnou kosťou. Neraz pozorujeme sinavé pery, pískanie na dialku, zastretý hlas a chrapot, neproduktívny kašeľ. U malých detí sú to tzv. alárne súhyby na nosných krídlach a tzv. paradoxné dýchanie. Frekvencia záchvatov je rôzna. O astmatickom záchvate hovoríme, ak záchvat trvá viac ako 24 hodín a je nesmierne vyčerpávajúci. Takýto pacient patrí na jednotku intenzívnej starostlivosti.

Z vyšetrení je dôležitá spirometria, ktorá odhalí typ a lokalizáciu ventilačnej poruchy. Pre lekára poskytuje dôležité informácie pre nastavenie liečby. Neraz sú cenné aj röntgenové snímky pľúc či prínosových dutín a laboratórne vyšetrenia zápalových parametrov krvi a bunkového obranného systému. O identifikáciu alergénu sa môžeme pokúsiť kožnými, expozičnými, eliminačnými či záťažovými testami. Eliminácia alergénu je jednou z liečebných možností.

Stres neraz zhoršuje klinický obraz prieduškového astmy. Už samotný záchvat znamená pre chorého nesmiernu úzkosť a vyčerpanie. Eliminácia stresorov, zaradenie klimatických liečebných pobytov do životného štýlu a schopnosť účinného odpočinku sú možnosťami, ktoré ochorenie zmierňujú.

Jana Virčíková, lekárka

Odpustová slávnosť

Slová odpust, hostina, kermeš vyjadrujú slávnosť spojená s hostinou na počesť výročia posviacky kostola alebo na deň jeho patróna

Územne sa hody rozširovali spolu s rozvojom cirkevnej farskej organizácie, najmä v 18. – 19. storočí a na začiatku 20. storočia. Dodnes prežívajú tam, kde pretrvávajú kontinuita susedského života a kde pôsobia ako spoločenský zvyk. Formálne sa dotvorili v stredovekých mestách. V jednotlivých regiónoch sa dbalo na to, aby patróni časovo rovnomerne pokryli spoločensky vhodné dátumy v priebehu celého roka, lebo s hodmi býval spojený jarmok, na ktorom očakávali kupujúcich a hostí zo širšieho okolia. Presun hodov do jesenného obdobia s dostatkom potravín je relatívne nový jav. Súvisí s rekatolizáciou v 18. storočí, najmä s prienikom mariánskeho kultu, s cyklom hospodárskeho života v dedinskom prostredí i s výstavbou protestantských kostolov, kde obyčajne spájali posviacku so vzdávaním vďaky za úrodu.

Jednou z najdôležitejších funkcií hodov bola a dodnes ostáva príležitosť na upevňovanie povedomia obyvateľov obce, na obnovu spoločenských kontaktov a na nadväzovanie nových známostí. Hodová slávnosť trvala v minulosti, niekedy aj dnes, viac dní. Bola to výročná udalosť, ktorá mala viac častí: cirkevnú i svetskú, rodinnú i obecnú. Príprava hodov bola príležitosťou vyčistiť a upraviť kostol, ulice, domy i dvory. Deň pred hodmi prichádzali do obce kramári a komedianti. Deti mali možnosť zoznámiť sa s jarmočnou kultúrou. V jednotlivých domácnostiach sa pieklo, varilo, mládež pripravovala miesto pre muziku. Prvá polovica nedele patrila kostolu, druhá hostine a zábave. Večer sa väčšina cezpoľných hostí odobrala domov, ale mládež ostávala. Stretnutia pri tanci boli uznávanou príležitosťou na nadväzovanie sobášnych známostí. Dodnes je

to príležitosť na predstavenie snúbenca, snúbenice, na návštevu svatovcov. Hody sú tiež príležitosťou na stretnutie príbuzných a rodákov. Povinnosť prísť na hody majú predovšetkým deti a súrodenci, ktorí bývajú mimo obce. Na hody sa obyčajne pozývajú i priatelia zo zamestnania. V mnohých obciach, obvykle tam, kde sú dva kostoly, mávajú veľké i malé hody.

Odpustky spojené s odpustom

V pastoračnej praxi a ľudovej zbožnosti našej Cirkvi sa tešia veľkej obľube tzv. "odpusty". Pravdepodobne nie je potrebné filologicky dokazovať takú zrejmu vec, že koreň slova „odpust“ je spoločný, resp., že je odvodený od slova „odpustky“. Odpustová slávnosť je teda slávnosť, pri ktorej je možné získať odpustky.

Katolícke chápanie odpustkov je spojené s učením o trestoch za hriechy (následky hriechov). Aj prví kresťania boli presvedčení, že s odpustením hriechov sa nestráca spôsobené utrpenie ani náklonnosť k zlému. Tieto následky mali byť odstránené úkonmi pokánia. Vplyvom keltského pokánia sa stanovilo, že za určitý hriech bol určený určitý skutok pokánia. Dokonca, skutky pokánia mohli byť zmiernené aj peňažnou almužnou. Tento vývoj v 11. storočí pokračoval v podobe odpustkov.

Odpustky boli najprv chápané ako odpustenie skutkov kajúcnosti (napríklad odpustenie púte). Koncom 11. a začiatkom 12. storočia pápeži udeľovali odpustky tým, ktorí sa zúčastňovali križiackych výprav alebo na ne finančne prispeli. Neskôr bolo možné získať odpustky aj pre zomrelých. Vychádzalo sa z presvedčenia, že uložené pokánia, ktoré si človek nevykonával na tomto svete, musí byť „vykonané“ očistením na druhom svete. V stredoveku sa v tejto oblasti značne zveličovalo. Tridentský koncil poukázal všeobecne na hodnotu odpustkov a zároveň varoval pred zne-

užitím a príliš veľkým počtom odpustkov. Kardinál Rahner charakterizoval odpustky ako kvalifikovaný príhovor Cirkvi. Pápež Pavol VI. v roku 1967 čiastočne súhlasil s týmto názorom, keď hovoril o skracovaní následkov hriechov a o vzájomnej pomoci pri prekonávaní hriechov. Ale odpustky chápal tiež ako rozdeľovanie pokladu Cirkvi. Pokladom Cirkvi je Kristus, nakoľko má v ňom trvanie a platnosť zadostúčinenia a zásluhy jeho diela vykúpenia.

Katechizmus Katolíckej cirkvi nazýva odpustky odpustením časného trestu pred Bohom za hriechy, ktoré sú už odpustené, čo sa týka viny. Časný trest chce vyjadriť pravdu, že aj všedný hriech má za následok nezdravé pripútanie k stvoreniam, ktoré potrebujú očistenie. Odpustky sú čiastočné alebo úplné, podľa toho či oslobodzujú od časného trestu za hriechy čiastočne alebo úplne. Veriaci môže získať odpustky za seba alebo za zosnulých.

Hriech má dvojaký následok

Sú stupne viny a stupne trestu. Za smrteľný hriech je večný trest, keď člo-

vek stratí osobné spoločenstvo s Bohom. Neodpustený večný trest vovádza človeka do večného zatratenia. Večný trest je odpustený dokonalou ľútosťou a svedou. Ale každý hriech je spojený tiež s trestom vzhľadom na spravodlivosť (dočasné tresty). A tu majú miesto odpustky. Dočasné tresty majú dve roviny: materiálnu (utrpenia, trápenia) a morálnu (duchovné hodnoty, dokonalosť, zásluhy).

Odpustky sú svätenina a neslobodno im pripisovať väčší význam ako sviatosti pokánia. Podmienkou získania odpustkov je krst, život v spoločenstve Cirkvi, odpustenie ťažkých hriechov, vykonanie predpísaných dobrých skutkov a aspoň všeobecný úmysel získať odpustky. Čo sa týka odpustkov za zomrelých, treba povedať, že Cirkev nemôže rozhodovať o Bohu a jeho plánoch. Preto odpustky za zomrelých chápeme ako prosbu, ktorú Cirkev predkladá s Ježišom Kristom a v spoločenstve so svätými. V odpustkoch má iniciatívu Boh.

Ondrej Švančara

Sviatosť birmovania

Sviatosť birmovania tvorí spolu s krstom a Eucharistiou jeden celok „sviatostí uvádzania do kresťanského života“. Jednota tohto celku sa musí zachovať. Prijatie sviatosti birmovania je potrebné na završenie krstnej milosti. Sviatosť birmovania veriacich dokonalejšie spája s Cirkvou a obohacuje ich osobitou silou Ducha Svätého, takže sú ešte viac povinní šíriť a brániť vieru slovom i skutkom ako praví Kristovi svedkovia.

„Keď sa apoštoli, ktorí boli v Jeruzaleme, dopočuli, že Samária prijala Božie slovo, vyslali k nim Petra a Jána. Oni ta zašli a modlili sa za nich, aby dostali Ducha Svätého, lebo na nikoho z nich ešte nezostúpil; boli iba pokrstení v mene Pána Ježiša. Potom na nich vložili ruky a dostali Ducha Svätého“ (Sk 8,14-17).

Birmovanie zdokonaluje krstnú milosť. Je to sviatosť, ktorá dáva Ducha Svätého, aby nás hlbšie zakorenil do Božieho synovstva, pevnejšie včlenil do Krista, posilnil naše spojenie s Cirkvou, vo väčšej miere nás pridružil k jej poslaniu a pomáhal nám vydávať svedectvo kresťanskej viery slovom sprievádzaným skutkami.

Birmovanie, takisto ako krst, vtlačá do duše kresťana duchovný znak alebo nezmazateľný charakter. Preto túto sviatosť možno prijať iba raz za život.

Vo Východnej cirkvi sa sviatosť birmovania udeľuje bezprostredne po krste po nej nasleduje účasť na Eucharistii. Táto tradícia zvyrazňuje jednotu troch sviatostí uvádzania do kresťanského života. V Západnej cirkvi sa táto sviatosť udeľuje po dosiahnutí veku užívania rozumu a jej slávenie sa spravidla vyhradzuje biskupovi, čím sa naznačuje, že táto sviatosť posilňuje ekleziálny vzťah.

Kandidát birmovania (birmovanec), ktorý dosiahol vek užívania rozumu, musí vyznať vieru, byť v stave milosti, mať úmysel prijať túto sviatosť a byť pripravený prevziať svoju úlohu Kristovho učeníka a svedka v cirkevnom spoločenstve a v pozemských záležitostiach. Podstatným obradom birmovania je pomazanie svätou krizmou na čele pokrsteného, vkladáním ruky

vysluhovateľa a so slovami: „Prijmi znak daru Ducha Svätého“.

Prečo prijať sviatosť birmovania?

Je to predovšetkým sviatosť, ktorá dopĺňa sviatosť krstu, to znamená, že posilňuje pokrsteného človeka, aby neohrozene vyznával svoju vieru, nehanbil sa za svoje kresťanské presvedčenie a s pomocou darov Ducha Svätého žil životom dobrého, prakticky veriaceho človeka. Teda je to sviatosť, pri ktorej sa prijíma Duch Svätý – tretia Božská osoba – s jeho darmi, ktoré z pokrsteného majú urobiť dospelého pre Krista.

Síce bez prijatia sviatosti birmovania – na rozdiel od krstu – môžeme byť spasení, birmovanie nám svojimi sviatostnými účinkami napomáha žiť plný

kresťanský život. Preto je k prijatiu tejto sviatosti nutná viera.

Môžeme si položiť otázku: Prečo na každého pobirmovaného neúčinkuje Duch Svätý rovnako? Vysvetlíme si to na príklade. Predstavme si dom, ktorý má veľké okná, na ktorých sú drevené, dobre tesniace okenice. Je samozrejme, že ak sú okenice úplne zatvorené, nie je možné, aby cez ne prešlo svetlo. Teda v celej miestnosti bude tma ako v noci. Nakolko sa okenice otvoria, natolko bude svetlo v miestnostiach. Ak sa okenice otvoria úplne, slnečné lúče zalejú celý dom. Pýtajme sa: Ak sú okenice zatvorené a v dome je tma, je na vine slnko? Ak birmovanec prijme sviatosť birmovania a Duch Svätý v ňom neúčinkuje, je na vine Duch Svätý?

Môžeme tak pochopiť, prečo Duch Svätý, ktorý rešpektuje našu slobodu, nepôsobí na každého birmovanca rovnako. Preto každý birmovanec má túto sviatosť prijať dobrovoľne, ochotne a najmä so živou vierou, aby sa v ňom naplno splnilo birmovné poslanie.

Sviatosť birmovania v ekonómii spásy

V Starom zákone proroci zvestovali, že na očakávanom Mesiášovi spočinie Pánov Duch vzhľadom na jeho spasiteľné poslanie. Zostúpenie Ducha Svätého na Ježiša, keď ho Ján pokrstil, bolo znamením, že on je ten, ktorý má prísť, že je Mesiáš, Boží Syn. Ježiš sa počal z Ducha Svätého a celý jeho život a celé jeho poslanie sa uskutočňujú v plnom spoločenstve s Duchom Svätým, ktorého mu Otec dáva bez miery. Táto plnosť Ducha sa však nemala obmedziť iba na Mesiáša, ale ju mal dostať celý mesiášsky ľud... Apoštoli, plniac Kristovu vôľu, vkladáním rúk udeľovali novopokrsteným dar Ducha Svätého, ktorý dovŕšuje krstnú milosť. Preto sa v Liste Hebrejom medzi základmi prvého kresťanského vyučovania spomína učenie o krstoch a o vkladaní rúk. Vkladanie rúk sa v katolíckej tradícii právom považuje za začiatok sviatosti birmovania, ktorou v Cirkvi určitým spôsobom pretrváva turíčna milosť. Aby sa lepšie naznačil dar Ducha Svätého, čoskoro sa ku vkladaniu rúk pridalo pomazanie voňavým olejom (krizmou). Toto pomazanie objasňuje meno „kresťan“, ktoré znamená „pomazaný“ a je odv-

dené od mena samého Krista (grécke Christos značí Pomazaný), ktorého „Boh pomazal Duchom Svätým“ (Sk 10, 38).

Znaky a obrad birmovania

V obrade tejto sviatosti treba vziať do úvahy znak pomazania a to, čo pomazanie znamená a vtlača – duchovnú pečat.

Pomazanie má v biblickej a antickej symbolike mnoho významov: olej je znakom hojnosti a radosti; očisťuje (natieranie pred kúpeľom a po ňom) a robí pružným (natieranie atlétov a zápasníkov); je znakom uzdravenia, lebo hojí pomliaždeniny a rany; spôsobuje, že človek vyžaruje krásu, zdravie a silu. Všetky tieto významy pomazania olejom sa nachádzajú aj vo sviatosťnom živote. Pomazanie pred krstom olejom katechumenov znamená očistenie a posilnenie; pomazanie chorých vyjadruje uzdravenie a posilu. Pomazanie svätou krizmou po krste, pri birmovaní a pri vysviacke je znakom posvätenia. Kresťania, čiže tí, čo sú pomazaní, birmovaním dostávajú vo väčšej miere účasť na poslaní Ježiša Krista a na plnosti Ducha Svätého, ktorým je Kristus naplnený, aby celý ich život vydával „Kristovu líbeznu vôňu“ (2 Kor 2,15).

Týmto pomazaním birmovanec dostáva „znak“, pečat Ducha Svätého.

Pečat je symbolom osoby, znakom jej authority, jej vlastníckeho práva na nejaký predmet. Pečat potvrdzuje právny akt alebo dokument a prípadne ho robí tajným. Sám Kristus vyhlasuje, že ho Otec označil svojou pečatou. Aj kresťan je označený pečatou: „Boh nás i vás posilňuje pre Krista, on nás pomazal, on nás označil svojou pečatou a vložil nám do srdca závdavok Ducha“ (2 Kor 1, 21 – 22). Táto pečat Ducha Svätého znamená, že kresťan úplne patrí Kristovi, že je navždy v jeho službe, ale aj to, že má prislúbenie Božej ochrany vo veľkej eschatologickej skúške.

Účinky birmovania

Zo slávenia sviatosti birmovania je zrejmé, že jej účinok spočíva v osobitom vyliatí Ducha Svätého, ako kedysi apoštoli dostali v deň Turíc. Preto birmovanie prináša vzrast a prehĺbenie krstnej milosti: prehľbuje naše zakorenenie v Božom synovstve; pevnejšie nás zjednocuje s Kristom; zvedáduje naše spojenie s Cirkvou; dáva nám osobitú silu Ducha Svätého, aby sme ako praví Kristovi svedkovia slovom i skutkom šírili a bránili vieru, aby sme odvážne vyznávali Kristovo meno a nikdy sa nehanbili za kríž.

Milí členovia ružencového bratstva!

Naše ružencové bratstvo je bohaté na počet členov. Násť vhodný čas pre spoločné stretnutie vyhovujúce všetkým nie je jednoduché. Ako horliteľka ružencového bratstva som sa rozhodla osloviť vás prostredníctvom nášho časopisu.

Ružencové bratstvo má tri formy: živý ruženec, svätý ruženec a večný ruženec. Členom ružencového bratstva sa stávate zapísaním do jednej z týchto troch foriem. Ak vám niektorá nevyhovuje, každý z vás môže ľubovoľne, podľa vlastného rozhodnutia, zmeniť formu členstva. Voľbou druhej, inej formy, naďalej ostávate členmi ružencového bratstva. Ostávate pričlenení k Dominikánskej rodine a získavate účasť na všetkých dobrách a milostiach Dominikánskej rehole, ako aj prísľuboch Panny Márie daných tejto reholi. Potrebné je plniť si na seba dobrovoľne vzaté záväzky člena jednotlivej formy.

Záväzky pre člena

živého ruženca

- Denne sa pomodliť desiatok posvätného ruženca na úmysel: za obrátenie hriešnikov, za živých a mŕtvych členov ružencového bratstva, za reholu Dominikánov, za svoju farnosť a za svojich duchovných pastierov (biskupi, kňazi). Iný úmysel môžete k základnému pripojiť.
- Raz za mesiac uskutočniť výmenu ružencových tajomstiev (kartičiek).
- Účasť na spoločnej modlitbe posvätného ruženca v stanovený deň.

K tomuto bodu si dovoľím citovať provinčného promotora pre ružencové bratstvo fr. Šimona Tyrola, O.P., časopis Ruženec č. 8/2011. „Stretávame sa však aj s tým, že mnohí pokladajú za spoločné stretnutie členov živého ruženca modlitbu ruženca pred svätou omšou. Tu treba povedať, že táto modlitba posvätného ruženca je prípravou na slávenie svätej omše a nemá sa považovať za spoločnú modlitbu členov živého ruženca. Pravidelné mesačné stretnutia na modlitbe členov živého ruženca majú svoj špecifický program, kde má byť okrem modlitby priestor aj na spo-

ločné rozhovory, plány a podobne a na konci stretnutia čas na výmenu tajomstiev. Jedným zo základov ružencového bratstva je teda samostatné stretnutie na spoločnej modlitbe členov živého ruženca. Spoločná modlitba raz v me-

siaci je pre členov živého ruženca rovnako dôležitým záväzkom ako denná modlitba jedného desiatku ruženca.“

Ďalej citujem toho istého autora z časopisu Ruženec č. 9/2011. „Čo je jasným poznávacím znakom toho, že máme pri našom kostole ružencového bratstvo? Je ním dohodnutý konkrétny dátum, čas a miesto, kde sa všetci členovia živého ruženca raz v mesiaci povinne spolu pomodlia posvätný ruženec a iba tam riešia záležitosti súvisiace so životom ružencového bratstva vrátane výmeny tajomstiev. Neplatia argumenty, že ruženec sa modlíme pred každou svätou omšou, robíme si fatimské soboty, modlíme sa večeradlá...“

A opäť ten istý autor, ale Ruženec č. 8/2011. „Verím, že v skutočnosti nejde o nič zložité a že spoločné stretnutia pri modlitbe, nie sú pre členov živého ruženca len akousi povinnosťou, bremenom, ale naopak, stávajú sa príležitosťou ako darovať seba a svoj čas spoločenstvu, pre ktoré som sa slobodne rozhodol či rozhodla.“

Ak počas členstva v živom ruženci člen ochorie tak, že pre chorobu sa ne-

môže zúčastňovať povinných spoločných mesačných stretnutí na modlitbe členov živého ruženca, je počas choroby oslobodený od záväzku účasti na spoločných mesačných stretnutiach. Deň stretnutia na spoločnej modlitbe živého ruženca v našej farnosti si zvolia znovuzapísaní, prípadne noví členovia živého ruženca.

Záväzky pre člena svätého ruženca

- Záväzná je pomodliť sa za týždeň celý posvätný ruženec (radostný, svetla, bolestný, slávnostný) tak, ako nasleduje za sebou, ale člen si ho môže ľubovoľne rozdeliť podľa času, ako mu to vyhovuje.

Napríklad v pondelok dva desiatky radostného ruženca, v utorok dokončím radostný ruženec a pomodlím sa celý ruženec svetla. V stredu jeden desiatok bolestného ruženca, vo štvrtok ďalší desiatok bolestného ruženca, v piatok ho dokončím a v sobotu dva desiatky slávnostného a v nedeľu tri desiatky slávnostného ruženca).

Člen svätého ruženca nemá záväzok zúčastniť sa na modlitbových stretnutiach členov živého ruženca, ale bude vždy vítaný. Nemení ružencové tajomstvá (kartičky) a nie je členom jednotlivej ruže, ale každému členovi svätého ruženca bude pridelené osobitné číslo priamo z Dominikánskeho Mariánskeho centra Salve a bude zapísaný do knihy Svätého ruženca. Celý posvätný ruženec sa modlí na úmysel (viď. ako členovia živého ruženca).

Záväzky pre členov večného ruženca

- Záväzná je pomodliť sa celý posvätný ruženec v poradí ako nasleduje za sebou (radostný, svetla, bolestný, slávnostný) nepretržite bez prestania raz za mesiac alebo raz za rok.

Člen si určí čas bdenia (modlenia), ktorý mu vyhovuje. Deň a hodinu začiatku modlitby nahlási horliteľovi. Pri mesačnej voľbe nahlási horliteľovi deň v mesiaci a hodinu začiatku modlenia, napríklad o ôsmej hodine ráno

a pri ročnej voľbe nahlási deň v roku a hodinu začiatku modlenia. Hodinu modlenia a deň môže meniť, ale je potrebné nahlásiť zmenu horliteľovi. Člen sa modlí súkromne a na ľubovoľnom mieste celý posvätný ruženec na úmysel: za obrátenie hriešnikov radostné tajomstvá, za čistotu viery a ohlasovateľov evanjelia tajomstvá svetla, za večnú spásu umierajúcich bolestné tajomstvá, za vyslobodenie duší z očistca slávnostné tajomstvá.

Člena večného ruženca neviaže záväzok účasti na spoločných modlitbových stretnutiach členov živého ruženca, ale je vítaný. Každý člen večného ruženca bude priamo nahlásený do Dominikánskeho Mariánskeho centra Salve, kde sa mu prideli evidenčné číslo a bude zapísaný do knihy Večného ruženca. Osobitou výsadou členov večného ruženca je možnosť získať za splnenie obvyklých podmienok počas modlenia (v čase bdenia) čiastočné alebo úplné odpustky. Členom večného ruženca (tam, kde je to možné) môže horliteľ zorganizovať dvakrát do roka „spoločný čas bdenia“ vo farskom alebo inom kostole, do ktorého môžu byť pozvaní všetci členovia ružencového bratstva a aj ostatní veriaci.

Každý člen ružencového bratstva môže byť členom aj všetkých troch foriem. Každý z vás môže byť členom živého, svätého a večného ruženca súčasne. Môžete si voľiť aj kombináciu foriem, napríklad môžete byť členom živého a svätého alebo svätého a večného ruženca a podobne. Týmto beriete na seba aj záväzky jednotlivých foriem. Záväzky, ktoré člen akejkolvek formy na seba zoberie, sú jeho vlastné, musí ich plniť sám. Nemôže tieto záväzky za neho plniť iná osoba. Ak si z časových, zdravotných alebo z iných vám známych príčin nemôžete plniť dobrovoľne na seba vzaté záväzky člena ruženca, oznámte to horliteľovi. Zvoľte si inú formu s inými záväzkami. Ak cítite potrebu zmeny formy ruženca, zmeňte si ju. No zvoľte si vždy takú, ktorá vám umožní plniť si nateraz na seba vzaté záväzky, ktorá vám vyhovuje, ktorú vládžete plniť. Ak sa rozhodnete, že členstvo ukončíte, požiadajte o uvoľnenie horliteľa. Starší členovia a chorí, ktorí si nevládu plniť záväzky ruženca, sa stávajú čestnými členmi ruženca.

Každý čestný člen, ak si to bude želať, bude pridelený k ruži živého ruženca.

Prosím, všetky zmeny nahláste osobne horliteľke bratstva alebo horliteľke vašej ruže do 15. 10. 2011.

Verím, že spoločnými silami nájdeme nám všetkým vyhovujúce riešenie. Ešte raz chcem upozorniť, že zmenou formy ruženca vám aj naďalej plynú všetky dobrá Dominikánskej rehole a ostávate členmi ružencového bratstva tejto farnosti.

Každému členovi ružencového bratstva (živý, svätý, večný) plynie aj záväzok byť aktivitou nápomocný farárovi farnosti, napríklad modlitbou posvätného ruženca, upratovaním kostola, organizovaním pútí, rôznymi kultúrnymi podujatiami, ako aj finančným príspevkom pre ružencové bratstvo. Každý člen ružencového bratstva (živý, svätý, večný) má právo kedykoľvek nahliadnuť do účtovníctva ružencového bratstva.

Rada by som vás upozornila na oznamy ružencového bratstva, ktoré sú na nástenke na kostolnom dvore, kde si môžete prečítať: úmysly denných modlitieb, deň, kedy bude promótorom pre ružencové bratstvá odsľúžená svätá omša za všetkých členov ružencových bratstiev na Slovensku, deň, kedy bude za ružencové bratstvo Markušovce odsľúžená svätá omša farárom farnosti, deň, kedy členovia ružencového bratstva môžu získať plnomocné odpustky, deň, kedy sa uskutoční spoločné modlitbové stretnutie členov pri príležitosti Mariánskych sviatkov.

Nakolko časopis Pokoj a dobro je prístupný všetkým farníkom, dovoľm si osloviť všetkých, ktorí majú záujem o modlitbu posvätného ruženca a šírenia úcty k Panne Márii, aby sa stali členmi jej ruženca. Všetci ste srdečne vítaní. Spoločne prosme a uctievajme preblahoslavenú Pannu Máriu, Kráľovnú posvätného ruženca prostredníctvom modlitby posvätného ruženca, ktorej šíriteľmi je Dominikánska rehole, za spásu našich duší, blaho celej Katolíckej cirkvi a šírenia mariánskej úcty, a tak všetko na väčšiu Božiu slávu.

*Bernadeta Maliňáková,
horliteľka ružencového bratstva
v Markušovciach*

rodičia, na slovíčko ...

Jazda na tobogáne

V knihe Pubertáci a adolescenti prirovnávajú autori nelahké obdobie dospievania k jazde na tobogáne, pred ktorou sa treba vybaviť modernými znalosťami a stratégiami prežitia a všetci zúčastnení si môžu s úľavou vydýchnuť, až keď puberta prejde. Nedá sa totiž vystúpiť skôr, ako jazda skončí. V jej priebehu dospievajúci mladí ľudia prechádzajú významnými emočnými a telesnými zmenami. Citové sú omnoho dramatickejšie ako telesné.

Každý adolescent je jedinečnou osobnosťou. Niektorí prejde s ťažkosťami len určitú fázu dospievania, iní má problémy po celý čas, ďalší prepláva dobu dospievania relatívne v pokoji. Čím viac rodičia rozumejú jednotlivým fázam dospievania, čím viac vedia o problémoch, ktoré ich deti môžu postretnúť, tým lepšie dokážu citlivo reagovať na potreby svojich potomkov a budú im môcť ponúknuť primeranú oporu.

Mladí neznášajú predstavu, že ich rodičia musia mať vždy pravdu. Trápia sa otázkami: Som normálny? Kto vlastne som? Aké je moje miesto vo svete? Mnohí dospievajúci pôsobia dojmom, že všetko vedia a nikdy sa nemýlia. V skutočnosti sú často vystrašení a neistí. I v tomto prípade platí, že rodičia by si mali nájsť čas pre svoje vyrastajúce deti, mali by s nimi dostatočne komunikovať, ak je možné ich rečou, v priateľskom tóne. Mali by im dať najavo svoj rodičovský záujem, byť trpezliví, chápujúci a ochotní robiť kompromisy. Pomohlo by aj spomenúť si na vlastné dospievanie a porozmýšľať nad myšlienkou neznámeho autora: „Priemerný puberták má ešte všetky chyby, z ktorých jeho rodičia už vyrástli“.

Adriana Lazorová

Ruženec – za alebo proti?

Niektorí ruženec milujú a považujú ho za mimoriadne silnú modlitbu. Ďalší ružencom pohrdajú a považujú ho za primitívnu modlitbu hraničiacu s poverou. Prečo je modlitba ruženca už storočia taká kontroverzná?

Aj v samotnej Katolíckej cirkvi boli mnohí oddávna proti tejto modlitbe. Najčastejšie znela výhrada, že opakovanie Zdravasov je nezmyselné, slaboduché a hlúpe omieľanie. Mnohí v tom videli dokonca aj Ježišovo upozornenie, že keď sa modlíme, nemáme veľa hovoriť. Ruženec pokladali v lepšom prípade za modlitbu ľudí hlúpych, nevzdelaných a v horšom prípade za modlárstvo, a to aj pre nesprávne chápanie mariánskej úcty, keď sa báli, že prílišné uctievanie Márie by mohlo zatieniť Krista.

Spomeňme si však na opakovanie Božej žiadosti správcom jeho vyvoleného ľudu v podobe opakovaného posielania prorokov. Boh musel a stále musí mnohokrát opakovať svoju žiadosť, tak preto by sme my nemohli opakovať svoju prosbu? Boh mnohokrát musel klopať na dvere ľudských srdiec, tak preto by sme my nemali klopať na nebeskú bránu opakovanou modlitbou?

Ľudský život, život prírody i beh vesmíru je charakteristický svojim pravidelným rytmom opakovania. Opakujú sa ročné obdobia, opakuje sa putovanie slnka po oblohe, opakuje sa zrodenie života i smrť. Dokonca aj história sa vraj opakuje. Táto prirodzenosť stvorených vecí je hlboko aj v podstate ľudského srdca. Ak niekoho milujeme, hovoríme mu to stále dookola, nie iba raz za život. A ak vyjadrujeme svoju lásku v modlitbe, robíme to opakovane a nikdy nás to neomrzí. Tento ustavičný kolobeh je vrastený hlboko v ľudskej prirodzenosti. A Boh rešpektuje našu prirodzenosť, ktorú nám sám dal. I modlitba je postavená na jej požiadavkách. Je to modlitba ruženca, ktorá je taká účinná a obľúbená.

Istý pán farár, zarytý odporca ruženca, kedysi premýšľal, ako by ľudí vo svojej farnosti odučil od zlovyku modliť sa ruženec. Raz ráno, cestou do kostola, stretol pár nábožných ženičiek a prvý

sa im pozdravil: „Pochválen.“ Ženy odpovedali: „Naveky.“ Potom zopakoval: „Pochválen.“ Ženičky odzdravili: „Naveky.“ A znova: „Pochválen.“ To sa opakovalo až dovtedy, kým sa ženy nezačali smiať. Pán farár im vtedy povedal: „Je to smiešne, však? A nie je smiešne omieľať stále dookola Zdravas Mária?“

Pán farár bol spokojný zo svojím výkonom, no ľudí modliť sa ruženec nikdy neodnaučil, ani týmto výstupom ani nikdy potom. Tie ženičky totiž intuitívne vedeli niečo o hĺbke svojej prirodzenosti. Na túto vedomosť prišli zo skúsenosti všetky národy všetkých čias. Tento spôsob modlitby poznáme u hinduistov v ich mantrách, u moslimov v ich opakovaní Božích mien atď. Samozrejme, v kresťanstve táto modlitba nadobudla úplne iný charakter. Naši bratia pravoslávni majú tiež podobnú modlitbu, Ježišovu modlitbu: „Pane Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnym.“ Tento spôsob modlitby si nesmierne vážia, dokonca ho pokladajú za základ ruskej spirituality. Takýto typ modlitby je skutočne oddávna známy v každom druhu duchovného života po celom svete. Je v ňom totiž niečo, na čo ľudský rozum nesiahá. Opakovaná modlitba pomaly a postupne vďaka jednodotnosti svojej formy zostupuje až do hĺbín ľudského srdca, kde sa človek stretáva s Bohom.

To robí z modlitby ruženca spolu s rozjímaním o tajomstvách Kristovho vykupiteľského diela vynikajúci spôsob kresťanskej kontemplácie, ktorý odporúčajú mnohí kresťanskí mystici a svätci. Spomeňme len blahoslaveného Bartola Longu, alebo známeho pátra Pia, ktorý sám hovoril, že ruženec posilňuje jeho

mystický život viac ako ktorákoľvek iná modlitba. Z nedávnej minulosti si spomeňme len na Jána Pavla II. a jeho úctu k modlitbe ruženca.

Opakovanie Zdravasov je ako udievanie na hlavičku klinca, ktorý tak preniká hlbšie a hlbšie cez pancier ľudského egoizmu a hriechu. A rozjímanie nad tajomstvami ruženca, v ktorých je zhrnuté celé evanjelium, v spojení s týmto pravidelným rytmom ústnej modlitby uvoľňuje všetku ich spásanosnú silu, preniká do hĺbky ľudského srdca a premieňa ho. Pravidelným opakovaním modlitby ruženca, sa presväté meno Ježiš, ktoré je centrom ruženca, stáva súčasťou ľudského dychu. Tak sa Ježiš stáva našim dychom, našim životom.

V poznaní tohto tajomstva modlitby siahali po ruženci takmer všetci katolícki mystici. Radi sa ho modlia aj tí, ktorí už v duchovnom živote niekam dospeli, ktorí už nie sú začiatocníci, ľudia čistého srdca, ktorí majú k Bohu najbližšie. Carlo Carreto v knihe *Listy z púšte* píše: „Ak mladý človek neoblubuje ruženec, nenaliehajte naňho. Je preňho lepšie, ak si prečíta nejakú stať z Písma alebo sa pomodlí nejakú inú modlitbu. No ak niekde na vidieku stretnete dieťa, pokojného starca či prostú ženu a tí vám povedia, že sa radi modlia ruženec, hoci by nevedeli povedať prečo, radujte sa a tešte sa, lebo v ich srdciach sa modlí Duch Svätý. Pre človeka so „zdravým rozumom“ je ruženec nepochopiteľný tak, ako pre človeka, ktorý nemiluje, je nepochopiteľné tisíckrát denne vyznať lásku milovanej osobe. Je to však modlitba bezo zvyšku pochopiteľná ľuďom čistého srdca, tým, čo žijú v duchu blahoslavenstiev.“

Často, najmä vo chvíľach duchovnej prázdnoty, sa mnohí sťažujú, že nevedia, ako sa majú modliť. Neuvedomujú si, že práve tieto chvíle sú veľkým darom, pretože ich učia vziať do rúk ruženec a modliť sa jednoducho ako deti a ľudia čistého srdca: „Zdravas Mária.“ Milí veriaci, nepokúšajte sa rozumom pochopiť všetky výhody tejto modlitby, lebo ona je taká hlboká, že sa vám to nikdy nepodarí.

Marek Ondra

Ahoj, Dobráčikovia!

Máte problémy? Som presvedčená, že áno. Každého z nás niečo trápi. Dokonca aj tí, ktorí sú chvíľu bez starostí, si ich nechtiac vyrobia. Netreba si však s tým lámať hlavu. Vlastne, mali by sme byť problémom vďační za to, že ich máme. Vďaka boju s nimi sa meníme k lepšiemu, rozvíjame svoju fantáziu, a pretože ich chceme vyriešiť, rozmyšľame. Raz sú väčšie, raz menšie, trvajú krátko, dlhšie alebo veľmi dlho, striedajú sa. Niekedy sú nimi zlé známky v škole, inokedy sklamanie, smútok, hádky. Všetky majú jedno spoločné, chceme sa ich čím skôr zbaviť.

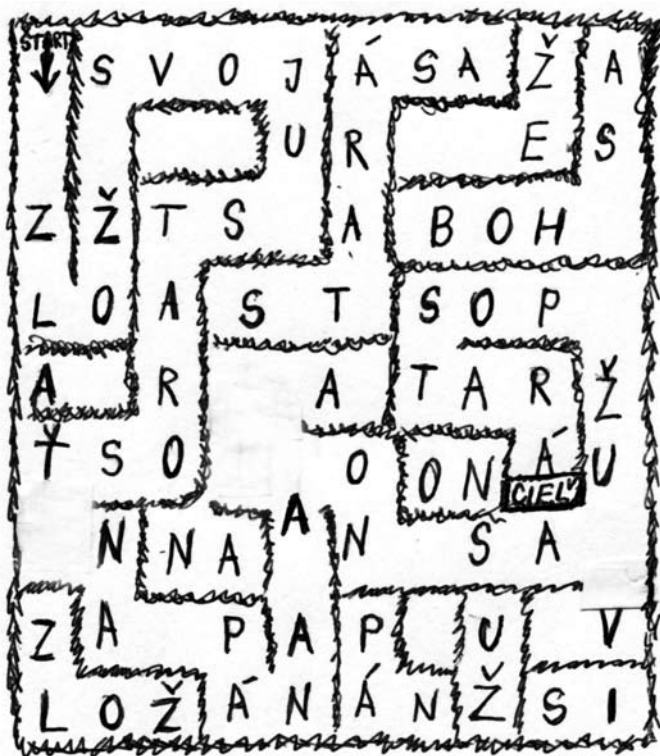
Nemyslím, že by bolo dobré si ich nevnímať, no bojovať s nimi je hotové umenie. Napríklad taký strach. Niektorí sa boja výšky, niektorí pavúkov, psov alebo zlej známky. Pred strachom však netreba utekať, skôr by sme mali niekoho poprosiť o pomoc. Verím, že sa nájde niekto ochotný si vás vypočuť a poradiť vám. Keď k tomu pridáme i modlitbu, bude to pomoc posilnená.

Opakom strachu je odvaha a práve ona nám pomáha nad ním víťaziť. Keď si ju cvičíme každý deň, strach v nás sa zmenšuje. Ako na to? Urobte aspoň raz počas dňa niečo neobvyklé. Čo tak hlasnejšie sa prejavovať na hodinách v škole, pomôcť s odnesením nákupu okoloidúcej pani, opýtať sa pani predavačky v obchode: „Ako sa máte?“. Odvahu treba posilňovať ako svaly. Čím je väčšia odvaha, tým je menší strach.

Netrápte sa veľmi, nič zlé netrvá tak dlho, aby sme to nedokázali vydržať. Budme pripravení prijať pekné a dobré veci, ako i tie menej dobré či nepríjemné. Tak ako sa o tom spieva v piesni – (jej názov odhalíte, keď prejdete bludiskom).

Adriana a Peter Lazorovci

Ďakujeme Márii Sendrejovej z Tepličky, ktorá nám poslala správne odpovede na kvíz z predchádzajúceho čísla časopisu. Neváhali sme a odmenili sme ju malou výhrou.

Palko

Svetové dni mládeže, ktoré sa konali koncom augusta, priniesli veľa príbehov, sveďectiev, povzbudení. Každý zúčastnený si odniesol to svoje, nezabudnuteľné. Mala som možnosť pohovárať sa so štrnásťročným Palkom, chlapcom z deväťdruhej rodiny z Osturne, malebnej zamagurskej dediny. Ten putoval do Madridu na bicykli spolu s niekoľkými mladými. Vedúcim trasy bol laik Ján Hudáček z Lendaku. Vyštartovali 19. júla z Kežmarku.

Putovali najprv po slovenských mestách, kde sa pred každou pôrodnou modlili ružence, krížové cesty, slávil sväté omše, ktoré obetovali za nenarodené deti. Potom priemernou rýchlosťou 24,5 km/h (okolo 120 km denne) prešli Maďarskom, Slovinskom, Talianskom, Francúzskom, Španielskom až do Madridu. Palkov osobný rekord bol 154 km za jeden deň. Písal si i denník, v ktorom okrem iného zaznamenával trasu, nadmorskú výšku, teplotu, počasie, financie (koľko a na čo minul). Spoločne navštevovali niektoré pútnické miesta, spali v stanoch, vo farách, v parkoch, všade tam, kde to mali povolené. Viackrát sa im nedarilo nájsť miesto na spanie (to mi pripomína Vianoce). Vo Francúzsku im v jednom meste povolili rozložiť stany v parku. Zavčas ráno ich zobudil nečakaný budíček – sprcha vody zo zavlažovacieho systému.

Zažili však aj pochopenie i prijatie, napríklad v Španielsku spali na benzínovom čerpadle, kde pravdepodobne chytili nejaký vírus, pretože všetci zvracali a niektorí potrebovali pomoc lekára. Tunajší policajti im pomohli a odprevadili ich až k nemocnici, kde im personál ochotne poslušil. Trampoty s bicyklami riešili priebežne počas trasy. Spreádzal ich automobil s batožinou.

Na zážitky v Madride Palko spomína s úsmevom: „Nemali sme ani lístky, lebo boli drahé, 150 eur. Zadržala nás preto i polícia, no nakoniec sa nám podarilo prejsť a dostali sme sa až k zábradliu, popri ktorom prechádzal Svätý Otec... Najviac mi utkveli v spomienkach slová Benedikta XVI. o tom, že máme byť misionármi, aby sme Krista, ktorého sme prijali, odniesli aj do svojich domovov.“

Poviem vám, rozprávať sa so štrnásťročným chalanom na úrovni dospelého pútnika bolo pre mňa niečo, prinajmenšom, výnimočné a nevšedné, priam nezabudnuteľné.

Adriana Lazorová

Udialo sa vo farnosti

Úprava priestoru pri Božom hrobe v Markušovciach

V polovičke augusta sa začalo s úpravou stien pri Božom hrobe. Keďže počas čistenia stien sa zistilo, že omietka je vo veľmi zlom stave, bolo potrebné dať novú. Veľkú iniciatívu vyvinuli členky Ružencového spoločenstva, pán Jozef Sečka, Dominik Sečka, Pavol Zmuda st., Pavol Zmuda ml. Opravu stien, novú omietku a vymalovanie urobili Ladislav Šteiner, Anton Marcinko a Pavol Bajеровský. Všetkým vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať za ich ochotu. Drevenú časť Božieho hrobu reštauruje pán Ambróz Smotri-la z Chraste nad Hornádom.

Úprava sakristie v Markušovciach

Keďže nábytok v sakristii bol už v značne zlom technickom, praktickom, estetickom stave a nevytváral harmonický celok s priestorom, bol najvyšší čas vymeniť ho za nový. Predtým, ako sa umiestnil nový nábytok, bolo potrebné sakristiu vymalovať. Pán Štefan Bogus sa na túto činnosť ochotne podujal. Za ten čas bola provizórna sakristia pri bočnom oltári Božského srdca. Nový nábytok zhotovili a umiestnili 23. septembra Michal Franko ml. a Stanislav Franko.

- red -

Stretnutie s Danielom Hevierom

Keď niekto povie, že situácia, ktorú prežil, predčila jeho očakávania, má z toho radosť. Podobný zážitok mám i ja po štvordňovom stretnutí s Danielom Hevierom, skúseným autorom pre deti i dospelých a všestranným umelcom.

Sekcia, v ktorej sme pracovali, mala názov Tvorivé písanie. Čakala som, že budeme veľa tvoriť, písať, vzdelávať sa. Avšak tvoriť sa nedá len tak „z brucha“. Daniel Hevier zakaždým najskôr vytvoril atmosféru uvoľnenia – spievali sme, tancovali, maľovali... a až po tejto fáze, teda po uvoľnení mysle, mohla nastať fáza tvorenia.

Sám o sebe tvrdí: „Ja veľa vecí neviem. Ale z toho, čo viem, si najviac cením schopnosť byť tvorivý. Teda – hádam, azda, možno, niekedy – sa mi zdá, že som tvorivý. Nemôžem za to. Môžem za to. Dostal som dar, ktorému

sa hovorí talent, nadanie, a preto píšem knihy, maľujem, skladám hudbu, hrám divadlo... Mať niečo nestačí, treba sa o to starať, rozvíjať to, obohacovať, zdokonaľovať.“

Bola som svedkom toho, že jeho slová nie sú len prázdne reči. Z celej jeho osobnosti vyžaruje hlboká akčnosť, dávanie sa iným, práca s myslou, myšlienkami a hlboké psychologické schopnosti. Po krátkom čase dokázal v človeku objaviť jeho potenciál a dať mu najavo možnosti, akými ho môže využiť. A nielen to. Pochopila som, že je to človek sčítaný, múdry, ale i plný opravdivej viery a pokory. Nikoho nekritizoval za jeho výtvyry, nehovoril, že sú trápne či nedokonalé, naopak, snažil sa nás usmerňovať, podnecovať, až sme spoločne dosiahli prekvapivý kreatívny výsledok.

Adriana Lazorová

Tradičný Letný žurnalistický seminár Network Slovakia

Posledný augustový týždeň sa aj naši redaktori zúčastnili 14. ročníka žurnalistického seminára, ktorý je určený kresťanom angažujúcim sa v médiách. Miestom stretnutia bola už rokmi overená akademická pôda Katolíckej univerzity v Ružomberku, kde mali laickí novinári vytvorené veľmi priaznivé podmienky na vzdelávanie sa v oblasti žurnalistiky.

Cieľom účastníkov bolo prehĺbenie si poznatkov z oblasti novinárstva, skvalitnenie svojej tvorivej štylistickej a fotografickej práce a oboznámenie sa s formami prezentácie na mikrofón a kameru. Jednotlivé sekcie viedli profesionálni lektori z praxe, ktorí boli pre nás inšpiráciou po odbornej, ľudskej i duchovnej stránke.

Fotografy viedli a usmerňovali známi fotografi Andrej Bán (.týždeň) a Andrej Lojan (Phos photos), štylistov si zobrali pod patronát Mária Škvarlová (TASR) a Lukáš Melicher (SITA), kreatívneho písania sa ujal Daniel Hevier (spisovateľ, básnik, textár) a dlhoročná hlásateľka a moderátorka Andrea Bugošová učila, ako hovoriť na mikrofón a vystupovať pred kamerou.

V každej sekcii bol zastúpený jeden člen našej redakcie a so získanými informáciami a podnetmi sa následne navzájom podelili. Okrem pracovnej časti si účastníci seminára v popoludňajších hodinách vymieňali vzájomné skúsenosti zo svojej práce vo farnosti.

Sme presvedčení, že aj takýto spôsob vzdelávania a (in)formovania prispeje svojou troškou ku skvalitneniu práce s médiami v našej farnosti.

Monika Hodnická

Svetové dni mládeže – Madrid 2011

„ZAKORENENÍ A POSTAVENÍ NA JEŽIŠOVI KRISTOVI A UPEVNENÍ VO VIERE“

Vyššie 3000 Slovákov sa v auguste pridalo k mladým z celého sveta, aby sa vzájomne upevnili vo viere a vydali svetu a Španielsku svedectvo, že viera sa aj dnes ešte „nosí“. Z našej Spišskej diecézy odchádzali 9. augusta tri autobusy so 150 ľuďmi.

Dni v diecézach

Do prvého cieľa našej cesty, mesta Villareal, kde bol pre nás pripravený program počas Dní v diecézach, sme dorazili vo štvrtok napoludnie. V priebehu týchto dní sme mali možnosť bližšie spoznať Španielsko, jeho kultúru a zvyky tunajších ľudí. Najviac sme boli prekvapení množstvom podujatí a dobrovoľníckych či charitatívnych organizácií, ktoré sa nám v tomto meste (veľkosťou podobnému Spišskej Novej Vsi) predstavili. Ich činnosť je oveľa častejšie ako u nás verejná, a to nielen v charitatívnych oblastiach, ale aj pri vytváraní eucharistického sprievodu ulicami mesta.

V sobotu večer sme sa stretli všetci pútnici, ktorí sme bývali v diecéze Segorbe-Castellon v katedrále Nanebovzatej Panny Márie v historickom mestečku Segorbe, kde nás privítal miestny otec biskup. Nasledujúci deň bola pre nás prichystaná mariánska vigília s eucharistickou poklonou v prímorskom parku v Castellone, kde sme aj prenocovali a v pondelok ráno na konci slávnostnej svätej omše nám otec biskup udelil požehnanie na cestu do Madridu.

Madrid

V Madride sme boli ubytovaní v pas-toračnom centre pri kostole a vo fare. Zaujímavá bola najmä cesta do sprchy, ktorá viedla cez kostol.

V utorok večer bola na hlavnom námestí Plaze de Cibeles otváracia svätá omša s madridským arcibiskupom Antoniom Mariom.

Od stredy do piatku boli doobeda pre nás prichystané katechézy v dvoch slovenských kostolíkoch, ktoré viedli žilinský otec biskup Galis a bratislavský eparcha Rusnák. Poobedia sme trávili objavovaním krás Madridu: kráľovského paláca, katedrály Panny Márie Al-

Slovenské vlajky v katedrále v Segorbe

mudenskej, patrónky Madridu, štadiónu Realu Madrid – Sanatiago Bernabeu či obrovského parku s jazierkom Retiro (dve ulice od hlavného námestia).

Vo štvrtok zavítal do Madridu hlavný hosť – Svätý Otec Benedikt XVI. Po oficiálnych stretnutiach so štátnikmi nasledovalo jeho slávnostné privítanie na námestí.

V piatok predsedal krížovej ceste, pri ktorej sa kríž, nesený mladými z rôznych častí sveta, prenasledovanými, chorými, znevýhodňovanými, zastavoval pri prekrásnych sochách dovezených do Madridu z celého Španielska.

V sobotu poobede sme sa všetci po-brali na vojenské letisko Cuatro-Viento, kde sme prežili nezabudnuteľnú vigíliu so Svätým Otcem, ktorú na chvíľu prerušila búrka. A ráno celý program vyvrcholil svätou omšou, na ktorej sa podľa odhadov zúčastnilo vyše 1,5 milióna ľudí z celého sveta.

Viac ako výlet

Na vyrozprávanie zážitkov zo svetových dní, by mi asi nestačil ani celý tento časopis, no dôležitejšie, ako to, kde všade sme boli, je to, čo sme si z tohto festivalu radosti mohli doniesť.

To množstvo mladých ľudí, ktorí sa v Madride stretli a ktorí sa nedali prehliadnuť – aj vďaka voľným lístkom na metro – šírilo okolo seba niečo, čo sa nedá opísať slovami. Všade sa spievalo, tancovalo, každý sa smial, všetci sme sa zdravili a mávali sme si navzájom s pestrofarebnými španielskymi klobúkmi, bez ktorých by sa vo vyše 40 stupňových madridských horúčavách nedalo existovať. Poliari raz začali v metre spievať pieseň Pán zastavil sa na brehu, ku ktorej sme sa my pridali po slovensky a ešte nejaký iný národ a spontánne z toho vznikol krásny trojhlas, ktorý sa niesol celým vlakom.

A aj keď ste možno počuli o nejakých protestoch, ktoré v Španielsku skutočne boli, hlas mnohých iných Španielov, ktorí sa na nás na uliciach usmievali a prihovárali sa nám, vešali si vatikánske vlajky z balkóna či dokonca prijali niektorých (aj slovenských) pútnikov do svojich domácností a tešili sa zo svedectva, ktoré vydáva spoločenstvo mladých so Svätým Otcem v ich krajine, už zverejnený vo svetových médiách, žiaľ, nebol.

Pokračovanie na strane 12

Založené 1999

fotoobjektívom

Svetové dni mládeže – Madrid 2011

(Snímky: Michal Bušovský)

Pán sa postará

Taktiež počas SDM (špan. JMJ – chota me chota) ma Pán upevnil v presvedčení, že sa o nás postará vždy i v zdanlivo nemožných situáciách.

Aj keď človek zabľúdi v 3,5 miliónoch Madride a dúfa, že nájde akúkoľvek zastávku metra a zrazu príde na ulicu plnú zátarás, policajtov a zbiehajúcich sa ľudí a dozvie sa, že o necelú hodinu tade pôjde Sv. Otec na papamobile a nakoniec stojí v prvom rade pri zábradlí.

Aj keď človek sedí večer na letisku s miliónom ďalších ľudí, v úplne inom sektore ako má, bez jedla, lebo to sa rozdáva len v tom správnom, všade na obzore vidieť blesky blížiacej sa búrky,

Svätému Otcovi musia pre vietor držať jeden dáždňik dvaja ľudia a nakoniec musí aj tak mokrý Sv. Otec, ktorému medzičasom odfúklo z hlavy aj biele solideo – čiapočku –, vigíliu na chvíľu prerušiť slovami: „Kristus Vás nikdy nepustí!“

A Pán naozaj zostal s nami a postaral sa, zoslal nám tolko jedla, že sme ho dojedali ešte aj v utorok, počasie sa umúdrilo a nedelná svätá omša bola opäť v klasickej madridskej horúčave. Prekrásnym momentom bola aj adorácia, počas ktorej dokázalo milión ľudí zotrvať v tichej modlitbe.

Ak by sa niekto chcel povzbudiť príhovormi Svätého Otca mladým z Mad-

ridu, nájde ich na tejto stránke tejto stránke už po slovensky: <http://sdm11.wordpress.com/prihovory-benedikta-xvi/>

Milí mladí priatelia, prajem Vám, aby ste mali vnímavé srdcia a dokázali spoznávať Krista všade, vo všetkých drobnostiach, ktoré sa okolo nás dejú. A ak sa najbližšie pri kostole na nástenke objaví pozvánka na koncert alebo nejaké iné stretnutie či akciu, skúste prijať toto pozvanie. Samozrejme, že nie na všetkých akciách by sa každému páčilo, ale myslím, že dnes máme to šťastie, že každý si môže vybrať to, čo ho naplní.

Všetko dobré Vám praje a pozdrav od Svätého Otca odovzdáva

Michal Bušovský

Časopis vyšiel aj vďaka finančnej podpore Obce Markušovce.

Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnická. Redaktori: Mgr. Adriana Lazorová, Peter Lazor, Lýdia Bušovská a externisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Jazyková úprava: Mgr. Barbora Klučárová. Odborný konzultant: Mgr. Ondrej Švančara, Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16.2.1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rím. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk> Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

www.pokojadobro.sk